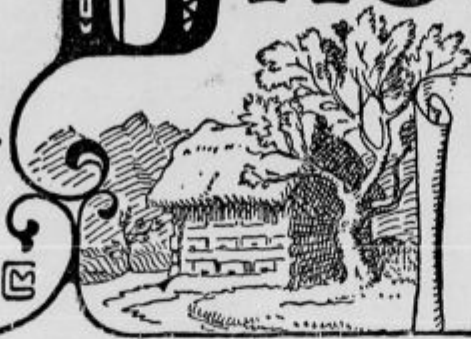

D RUŠTVENIK

DOMOLJUBOVA PRILOGA
POSVEČENA IZOBRAZBI
: IN NAŠIM DRUŠTVOM :

Stev. 4.

V Ljubljani, dne 18. aprila 1912.

Leto IV.

Društveni izleti.

Pomlad je prišla v deželo. Drugi letni čas, drugo opravilo in drugačno življenje tudi po društvih. Pozimi smo morali računati z dolgimi zimskimi večeri, sedaj ne bo nič s čajevimi večeri. Upoštevati smo morali, da je bil zimski dan silno kratek, sedaj bomo morali dobro porabiti dolge nedeljske popoldneve. Posebno Orli v tistih krajih, kjer nimajo še društvenega doma in nobene telovadnice in morajo telovaditi samo na prostem, bodo pomladi zelo veseli.

Tudi tam, kjer ima društvo lep dom in lepo dvorano, bodo morali vedeti, da je v lepih pomladanskih in poletnih dneh človek kar nerad v sobi, posebno če je precej napolnjena. Človeka kar vleče na prosto, v naravo. Izjemo delajo samo pijanci in pivci, ki jih vedno in vedno vleče v zatohlo, zakajeno gostilniško sobo tudi najlepšega poletnega dne. Pozimi ni bilo za nikamor, če si se le ganil od doma, sama noč in tema in noč ima svojo moč. Sedaj bo drugače, dolgi dnevi bodo kar vabili na izlet. In od dobrega in prav urejenega društvenega izleta ali društvenega romanja imajo člani lahko veliko več dobička kot od vsake druge društvene prireditve, predavanja ali igre.

Kadar društvo priredi tak izlet ali romanje, se mora najprej premisliti kam in kako se bo priredil izlet, da bo kar največ koristil, da se bo kar največ doseglo za namen, ki ga ima društvo. Z izleti bodo ljudje bolj spoznali našo domovino kot z vsemi mogočimi predavanji. Zato naj se gleda, da se bodo vršili izleti lepo po vrsti po vseh važnejših krajih cele naše domovine. Z izletom ali romanjem naj se, če je le mogoče, zveže eno ali pa še več predavanj, ki naj pojasnijo te kraje z gospodarskega, zemljepisnega in zgodovinskega stališča.

Nikdar se naj pri tem tudi ne pozabi na našo misel, ki je ustvarila vsa naša društva, vso gospodarsko organizacijo, ki tvori politično moč našega ljudstva.

V Ljubljano, središče našega naroda in naše kulture, naj gotovo popelje vsako društvo svoje člane, lahko tudi večkrat in obenem naj se jim razloži pomen te naše »dolge vasi« za naš narod in našo organizacijo, da je tu naš deželni dvorec, kjer imamo deželno avtonomijo, edini naš narodni zbor, kjer smo res Slovenci, še več ravno katoliški Slovenci samostojni gospodarji. Razkaže naj se članom muzej, Katoliško tiskarno, Ljudski oder, deželno gledališče in druge stavbe, ki nam kažejo, kaka je naša moč. V predavanjih naj se razloži zgodovina Ljubljane, zgodovina naše katoliško-narodne organizacije, lahko se predava o Zadružni in Gospodarski zvezi itd.

Gotovo naj tudi priredi vsako društvo enkrat izlet k morju, pelje naj se društvenike v Trst ali Reko in v predavanjih naj se jim pripoveduje o važnosti našega morja za nas, kako to važnost in vrednost morja veliko pravičnejše cenijo Nemci in Madžari, kako se trudijo oboji, da bi napravili most do Adrije in kako mi, namesto da bi gospodarsko izrabili morje, rabimo naše Jadransko morje samo za to, da se čezenj naši ljudje vozijo v tujino iskat kruha. Zraven naj se pove, kako ravno v Istri podaja Slovenec roko bratu Hrvat, kako so tu oboji med seboj pomešani, kako se dela sedaj pri Hrvatih in Slovencih, da se sosedje vedno bolj združimo. Lahko se naredi potem kar cela vrsta predavanj o Hrvatih, o njih zgodovini, politiki, o razmerju z Ogrsko, o svežem katoliškem gibanju, ki ga je začela hrvaška mladina po našem slovenskem vzorcu, in ki obeta Hrvatom lepšo in boljšo bodočnost. Povdarja naj se tudi veselo dejstvo, da ravno nasproti Italijanom v Primorju Slovenci in Hrvati napredujemo, da zato

lahko upamo, da ostane Adrija naše morje, da mora postati še bolj naše kot je dosedaj. Tak izlet se čisto lahko zveže z romanjem na Sveto Goro ali pa na Trsat.

In romanje na sv. Višarje in na Gosposveto naj se gotovo zveže s poukom, kako se godi našim bratom na Koroškem, koliko morajo prestati krivic od Nemcev in v kaki nevarnosti so, da se potope v nemškem morju, kako je torej potrebna pomoč »Slov. Straži«, ki podpira brate na meji v boju s sovražnikom. Vem, da bi koroški Slovenci radi sami preskrbeli taka predavanja izletnikom iz Kranjske, Goriške in Štajerske in jim na licu mesta potožili svoje skrbi in težave in tako predavanja bi več zaleglo kot cele knjige o krivicah, ki se gode Slovincem na Koroškem in tudi Koroščem bi se dobro zdelo in utrdil in ohrabil bi jih tak obisk.

Tako majhna je naša domovina in še to tako malo poznamo. Kako jo bomo ljubili, če je poznali ne bomo. Na takih izletih bomo spoznali domovino in dobili bomo povsod tovariše in tovarišice v naši organizaciji, našli bomo bratska izobraževalna društva in Orle in se bomo seznanili z njimi v skupnem veselju. Videli bomo, da obsega naša krščanskosocialna zveza celo domovino in ta zavest nas bo bodrila pri nadaljnem delu.

MAJEVA.

Tožil v zlato jutro je čarobni majnik: vzdrami se, Ivanka, čuj sestrice mala, slišal tvoje žejne prošnje sem do morja, kaj res ročice bele mi ne boš podala?

Več ne maram zate, bratec trdosrčni, več, kako te klicala je mama milo v dneh, ko solnce nikdar k nam ni pri-svetilo, — še brez rož pokropil njeno si gomilo!

Milo se razjokal je dehteči majnik
in v megle zagrnil svoje lice jasno,
a na onem grobu majkinem vzbrstelo
kar čez noč je rdeče cvetje čudokrasno.

ZELENIJO GORE.

Zelenijo góre,
venčajo se trate,
fantje ono pesem —
ali jo že znate?

Brstič, vitki brstič,
maral ni za cvetje,
brstič žarkov žejni
hotel naglo v svet je . . .

In zato visoko
vzrastel pod nebo je,
komaj mu do pasa
segale so hoje.

Res se prva zvezda
njemu je čudila,
sapica pri njem se
slednja oddahnila.

* * *

Padajo snegovi,
škrti zima blede,
brstič osameli
tožno k bratom gleda.

Kloni trudno glavo,
moč spomin mu vžiga —
ah, to bratstvo zdavnaj
že umelo ni ga! . . .

Zelenele góre,
vstajale livade,
večni brstič k solncu
dvignil glave mlade.

Med šolo in kosarno.

Časih je bilo vse drugače pri družinah na Slovenskem kot je danes. Le redko se je šel kdo učiti kakega rokodelstva, navadno so ostali fantje in dekleta doma, dokler se niso poženili in pomožile. Sedaj začno otroci hoditi v šolo, komaj malo dorasejo. Potem traja šola, da so že skoro do vrha. Ko doslužijo vojake, se pa razkrope po svetu. Dostikrat se govori, da so šolska leta odločilna na človeka. »Kamor se nagne mlado drevesce, tja visi staro drevo.« Vendar vsak lahko vidi, da so večje važnosti leta med šolo in vojašnico in velike tudi vojaška leta.

Koliko nevarnosti je za fante ravno v teh letih. Imenitno se mu zdi, ko gre lahko v gostilno in ponočevati in kaj vse sliši tu, grde govorice, kletvine; pokvarjeni starejši tovariši se postavljajo z nerodnostmi, kot bi bila to največja junaštva. In mlad fant v teh letih je tako vesel vsakega junaštva, se mu zdi največja sreča, če se more postaviti. Starejši tovariši so bili že v me-

stu v tovarni ali pri vojakihi, slišali so že nove nauke od socialnih demokratov, od liberalcev, mogoče so tudi že začeli živeti po njih. Mlademu fantu še ni nihče razložil življenja stvarno in resno in s stališča, ki bi bilo primerno dosedaj nepokvarjenemu srcu. Starejši fantje se delajo, kot bi razlagali in odkrivali življenje, pa kažejo mladeniču le blato življenja. Drevesce, ki je raslo lepo navpik, se nagne.

Stariši, ki bi se ravno v tej dobi morali najbolj zavdati svoje odgovornosti, ki je ravno sedaj največja, se pokažejo ravno tu dostikrat najnerodnejše. Kar ne morejo se vživeti v to, da fant ni več dete, ki ni nič vedelo, ki ni imelo v nobeni stvari izvirne sodbe, in tudi ne želje po kar največji samostojnosti, ki se je v vseh stvareh z veseljem oklepalo starišev in vzgojiteljev. Željo po samostojnosti smatrajo za nepokornost, lastno mnenje o različnih stvareh za domišljavost in namesto da bi skrbeli, da se te lastnosti otrok lepo in v pravi meri razvijejo, jim ravno oni dostikrat z napačnim postopanjem in neprimerno vzgojo dajo popolnoma napačno smer. Pokvarjeni starejši tovariši imajo potem še lažje delo, vzeti starišem tisti ugled, ki je pri vzgoji največjega pomena, ki brez njega sploh nobena vzgoja mogoča ni.

»Boš stare poslušal,« se glasi prvi klic slabe družbe, »kaj je pa izkusil; nas glej, ki smo že kaj videli in druge, pa boš videl, kaj se pravi živeti, za mladega fanta je kar grdo, če trpi, da ga imajo stari celo njegovo življenje na vrvi.« Drugi klic se pa glasi: »Nikar ne misli, da je vse tako res, kot duhovnik pove (seveda rabijo navadno grše izraze). Smo že druge slišali v mestu, ki so ravno tako učeni ali pa še bolj kot duhovnik, ki so pa drugače povedali. On lahko govori kar hoče, ki ima vsega dovolj, samo dela nič; mi pa tudi vemo, kar vemo, ki delamo in trpimo noč in dan. On dela in govori samo zato in tako, da bi imel poln žep in vse ljudi pod komando, mi pa z delom svojih rok preživljamo svet.«

Tako izgubi mlad fant spoštovanje pred stariši in pred duhovniki in misli, da je postal neodvisen, samostojen, postane pa popolnoma odvisen od pokvarjenih tovarišev, ki jih je okužilo mesto. Kar ni dosegla slaba tovarišija že doma, se spopolni še pri vojakihi; tu izgubi kmečki fant večkrat vse veselje do kmečkega dela in če ne dobi doma grunta, odide po dopustu v mesto v fabriko in takrat je že popolnoma vzgojen za socialno demokracijo. Kot zrel sad pade v njeno organizacijo.

Stariši vidijo dostikrat ta razvoj in trpe veliko. Toliko lepih nad so gojili, tako težko so čakali, da fant dorase in sedaj to razočaranje, mesto da bi bil v podporo in veselje, jim dela grenke skrbi. Toliko so prestali zanj in tako slabo plačuje. In sveta in pomoči zoper to ne vedo nobenega. Brez pomoči morajo gledati, kako njihov lastni otroci slabim, ničvrednim tovarišom zaujajo vse, njim nič, te ubogajo vse, nje nič,

te cenijo nad vse, domačo hišo zaničujejo in komaj čakajo, da odidejo v tujino.

Tako je na deželi, v mestih in večjih krajih, kjer je več delavstva, je še veliko slabše. Slabe tovarišije je tam še mnogo več, razun tega so tam povsod dobro razvite socialnodemokratske organizacije, ki se trudijo na vse kriplje, da takoj priklenejo nase vsakega novince, ki pride z dežele v tovarno. In kdor jim enkrat pride v kremplje, je njihov za zmerom. Zelo redko se jim kdo izneveri. Celo brezverci so začeli premišljevat, da ne gre, da bi se mladino kar pustilo, da bi se mirno gledalo, kako jo pridobiva zase socialni demokrat. Bati so se začeli moči socialne demokracije v politiki. Naši slovenski liberalci so zato začeli vabiti mlade delavce v tako imenovane narodne organizacije. Vzorec za to so dobili pri nemških nacionalcih (naprednjakihi).

Za nas ni važno samo to, da socialni demokratje pridobivajo vedno večjo moč, za nas je veliko važnejše, da se nam fantje ma ta način pokvarijo, da izgube vero in ljubezen do domačije. Zato je za nas Slovence najvažnejše vprašanje, kako nadomestiti vpliv starišev in duhovnikov v dobi, ko mladina najbolj rabi krepkega, resnega vodstva.

Hvala Bogu, da je pri nas to vprašanje rešeno. V letih med šolo in kosarno vrše najlepše delo naša orlovska organizacija in naša izobraževalna društva. Ta so v največjo pomoč vzgojiteljem v najbolj števarnih letih. Ni čuda, da nasprotniki vse store, da bi jim vzeli ugled in vpliv, da bi jih osmešili, kakor skušajo to pri stariših in duhovnikih. Zato je naravnost greh, če tudi stariši sami, kadar le morejo, reko kaj slabega ali zaničljivega o naših družtvih, o naših Orlih. Mogoče je res, da se pri fantih, ki ostanejo doma, včasih tako zelo ne pozna potreba, toda če so fantje in dekleta doma ne navadijo društva, ga tudi pozneje, ko odide po svetu, ko pride v mesto, ne bo pogrešal, in to bo zanj velika škoda, mogoče časih naravnost poguba. Stariši naj torej gledajo na to, da bodo fantje redni člani Orla in dekleta pridne članice izobraževalnih društev in kadar nasprotniki zaničujejo našo izobraževalno organizacijo, je dolžnost starišev, čeprav sami ne zahajajo v društvo, da se že zaradi svojih otrok postavijo in branijo ugled naših društev pred zlobnimi nasprotniki.

Smešnice.

V zadregi. Postopač: »Saprlot, kje naj doblim tri vinarje, da bi kupil cvirna in si hlače ne žepa zašil, da ne bi izgubil denarja, ki bi ga zadel v lotriji s srečko, katero bi kupil, če bi kje našel eno krono!«

Nov poklic. Tujec beraču: »Vi bi lahko še delali, pa beračite! Tak močan človek — sram vas bodi!« — Berač: »Saj delam, samo da se moje delo sedaj še ne splačuje!« — Tujec: »Kaj pa ste?« — Berač: »Zavirač pri zrakovni družbi!«

Fr. Cvet:

Imenitni ljudje.

(Dalje.)

II. *)

Gori na gričku za vasjo se je skrivala v zelenje Mrvova hišica, le zgorinja okna so zvedavo gledala po dolini, kakor bi noč in dan pazila, kaj se godi v vasi, kdo se vozi po cesti ali gre peš v mesto — kajti o vsem tem so vedeli Mrvovi vsi. Vsi, to so bile tri osebe: mati in obe hčeri. Očeta niso imeli doma; pred nekaj leti je odšel vnovič v svet, čez morje. Doma ni imel obstanke, kajti domači prisluzek se mu je zdel preskromen, poplačal in popravil je bil že hišo, pa hotel je imeti še premoženje. Objubil je, da se čez par let vne, pisali so mu tudi o Franckini poroki, pa ga niso dobili še domov. Da so bile same ženske pri domu, je pričala zunanost hiše. Drv niso imeli; priplota je navadno ležal kup dračja in kaka navlaka vrbovih vej in korenin, ki jih je Mrvovka redno po vsaki povodnji pobirala ob vodi in nosila pred hišo. Na strehi je na mnogih mestih gledal beli dan skoz špranje, kajti nikogar ni bilo, da bi takoj zamašil luknjo. Da so same ženske v hiši, je najbolj pričala skupna izba. Ne more se sicer z gotovostjo reči, kaj je bil ravno odločilen znak te trditve, ali pretirana sramnost, nenavaden mir in belota povsod; pri oknih bela koteninasta zagrnina, belopogrnjena postelja — ali kaj, ali pa premalo prezračena soba, — vendar bi na prvi pogled vsakdo spoznal, da so v izbi same ženske.

Tisto nedeljo proti večeru je bilo. Stara Mrvovka je bila sama doma. Polglasno je brala iz molitvenih bukev, ko je vstopil Rožičev Cene.

»Pa tako sami ste!«

»Puste me in gredo!«

»Pa nič ne veste, kam?«

»Francka, — se mi zdi — je ravno prej šla po cesti. Jerica je pa tudi minula. Saj je bil že Matevž tu, pa jih ni nikoli doma.«

»Tako? Se bomo že dobili.«

»E — glej ga, kako je danes tuj.«

»Vi molite, ne maram vas motiti.«

»Ta-le suknja te napravi tako gosposkega, da ti bomo kmalu morali reči vi.«

»Mislite?«

»Kajpak da! Samo pri nas se bomo težko navadili, kadar boš imel žegnje, bomo pa le morali.«

Cene je premeril poprek sobo in obstal pri zadnjem oknu. Nič ni odgovoril. Tako govorjenje mu je presedalo, a ni vedel zakaj. Vedno mu je neprijetno delo, kadar je čutil, da ljudje preveč skrbe zanj in ako bi bil voljan kaj storiti, v tistem hipu je naletel vsakdo

na odpor. Za trenotek je premislil starike besede, premeril spet sobo in obstal pri nasprotnem oknu. Obšla ga je tesnoba in nevolja.

»Kako si lep!«

Pred njim je stala Jerica in tlesnila z rokami.

»Ali ne, da sem! Le poglej!« Se je zdramil Cene.

»Seveda te moram; iz cerkve grede sem te videla samo od daleč, zdaj te hočem še od blizu.«

Jerica ga je ogledovala od vseh strani, vsa je žarela, bila je zasopla in je komaj lovila besede.

»Hitela sem, ker sem videla, da greš k nam. Pa danes prideš šele zdaj!«

»Ti vse vidiš!«

»Seveda vidim.«

»Kje je pa Francka?«

»Oh, saj vendar veš! Dobila sta se, pred hišo stojita, morata imeti nekaj posebnega. Pa zakaj si že danes oblekel to sukno? Prihranil bi jo bil!«

Pomenljivo je pogledala Cene, ta se je nasmehnil.

»Čemu neki? Kadar je novo, takrat je treba pokazati! Ali ne Cene? Ne bodi tako natečna!« se je oglasila mati in povrh še nevoljno zamrmrala in globoko zdihnila.

Jerica je prišla v malo zadrego, hotela je napeljati govor drugam, zato so jo materine besede vjezile.

»Kaj vam je spet? Ali mislite vnovič začeti?«

»Nič, nič mi ni, pa boš že še videla, samo to rečem.«

»Saj smo vendar domači,« je potolažil Cene.

Mrvovka je odšla iz sobe, postarani je še s srepim pogledom ošinila hčer in trdo zaprla vrata za seboj — zunaj pa je še nadaljevala svoje mrmranje.

»Ali si jih razumel, kaj hočejo?«

»Ne vem.«

»Najbrž so se že kje danes najedli kakih starih novic; takole v nedeljah navadno kaj prinese iz cerkve, potem pa ni cel večer miru; nič ne povedo, samo govore. Pa Francka se je vendar odločila, da pojde; težka ji je bila odločitev.«

»Seveda je težko odločevati v resnih trenotkih. Ali si ti že kdaj mislila na to, ali si zdaj le mimogrede rekla?«

Cene je govoril s poudarkom, Jerica je za hip pomislila.

»Seveda sem že. Oh, ko bi se mi bilo zdaj treba močiti! Ne vem, kako bi mi bilo! Pa, ali si še mož-beseda, ali si se že skesal?«

»Za kaj?«

»Zdaj pa še vpraša za kaj! O čem pa zdaj govoriva, ako ne o poroki. Ali boš drug?«

»Kar sem obljubil, bom držal! Da se le vi ne uskočite!«

»Kako, ko je že vse v redu. Izbobnali ne bomo koj, ampak začudili se pa bodo! Tudi materi ni neznan, govorili smo zadnjič, pa niso nič oporekali. Matevž tudi ve in mu je prav. Pa pri vas?«

»Pri nas?« je na kratko pomislil Cene, »za to je časa še dovolj — pu-

stili mi bodo gotovo, česa mi še niso?«

»Saj veš, kako je!« Jerica je v mali zadregi obstala, kri ji je nalahno po-barvala lica; videlo se ji je, da skriva težko besedo, vendar se je ojunačila in niti pogleda ni povsila.

»Čeprav sem večkrat slišala od strani nekaj drugega — povej, ali mi boš povedal po pravici?« je nadaljevala in pričakovala postala z besedo.

»Seveda bom,« je odločno potrdil Cene. »Kaj ti je pa?«

Pogledal jo je, kakor bi hotel iz njenih oči razbrati, kaj misli, a Jerica jih je povsila in hitro rekla:

»Povej mi, ali si kdaj prišel k nam — zaradi mene?«

»Ne!« Cene je odgovoril kakor otrok. Beseda je šla iz ust brez pomisleka, tako globokoresnična je bila. Pa samo za hip, ker šele potem je premislil vprašanje in pogledal Jerico pazljivejšje — obraz se ji je spreminjal.

»Pa čemu si me vprašala to? Ljudje govore, kar se jim zazdi, tebi pa take besede presedajo! Prijatelji smo in ostanemo! Čemu si vprašala?«

»Nič, nič, saj je dobro! — Ali mi boš še nekaj povedal?«

»Bomo videli, kaj bo,« se je zasmeljal Cene.

»Poslušaj! — Ali —«

»O, Jakob!« se je oglasila zunaj mati.

»Pa drugič!« je hitro rekla Jerica, a komaj se je premagovala. — »Ne, moram vprašati! Povej mi, ali res ne pojdeš za gospoda?« — Samo to je sunkoma spravila iz sebe — vrata so se že odprla, Mrvovka in Jakob sta stopila v sobo.

Jakob je prijazno nagovoril Cene, kakor se sploh spodobi sorodniku, in ta ga je navidezno veselo pozdravil, a obraz je razodeval vse kaj drugega kakor mirnost. Vzdignil se je.

»Bom pa šel.«

Stric Jakob ga je hotel sicer od strani opazovati, pa njegova nerodna skrivnost je bila preveč očitna.

»Saj se ti še ne mudi!« sta ga pridrževali mati in Jerica, ki sicer ni kazala mirnega lica, vendar je znala precej dobro prikrivati notranji nemir.

»Zaradi mene le še ostani,« je pri-govarjal stric Jakob.

Cene se ni branil, ne izgovarjal, brez besed je odšel. Šele ko je bil na prostem, je malo pomislil.

»O, norček!« je ponavljal sam pri sebi, pa je komaj vedel, kaj govori. Neprijetno čustvo mu je polnilo srce; ni vedel, ali je jezen ali žalosten, ali presenečen, samo velik nered in nemir je čutil v sebi. Pogledal je doli na cesto — prazna je bila, tam izza grmovja nekje, onstran vode pa so se dvigali težki in razkavi glasovi delavcev, ki so pili »Pri studentu«, poznalo se je, da se je dan že nagnil precej na večer.

Hitro je stopal s hribčka v vas. Pri znamenju, ki stoji ob cesti in Mrvovi stezi, je srečal Matevža in Franc-ko. Ni obstal, da bi govoril z njima.

»Kam že zdaj?«

*) Opomba uredništva. Vsled neljube pomote je bilo v zadnjem »Društveniku« natisnjeno III. poglavje te povesti namesto II. Zato prinašamo danes II. poglavje.

»Domov,« je vrgel mimogrede besedo in hotel naprej.

»Pa že zdaj?« je rekel Matevž.

»Lej ga, kakšen pa si,« je silila vanj Francka.

»Pusti me, pusti, nisem za to. Pridem pozneje.«

»Pa z boljše volje!« Francka se je zasmejala tako sladko in srečno, tudi Matevž se je zasmeljal in še nekaj zaklical za Cenetom, pa ta ga ni slišal. Oba sta se obrnila po stezi navzgor in se smejala.

Cene je začel počasneje hoditi. Ugibal je, ali bi šel domov, ali zavil kam drugam. Doma morda ne bo še nikogar, si je mislil, zato je zavil za hišami ob potoku.

Bil je sam. »Ali si kdaj prišel k nam zaradi mene?« se je oglasilo vnovič tako priprosto pa smelo, kakor bi bila ponovila Jerica, in Cene se je plašno ozrl. Nikogar ni bilo — sam sebi je govoril.

»Pa kaj vendar mislijo Mrvovi? Čemu je Jerica vprašala? Govorila je resno, njen obraz se je izpremenil, ko ji je rekel: »Ne!« Hotel je preiščevati, vprašanja so vstajala drugo za drugim pred njim, pa ni mogel ničesar odgovarjati. Primerjal je različne dogodke, izpraševal sebe, pa od povsod je donel odgovor: Ne! Prijatelji smo, in to je veliko, kaj še hočejo? Mrzi jih vse, a jaz ravno zato ne maram pustiti te družbe — kljubovati hočem ljudem, je sklenil odločno.

Nasproti so mu prišla tri dekleta. Kakor bi se ga bile zdale, tako so naenkrat utihnile vse tri. Nalašč jih je nagovoril, pa niso mogli priti do daljšega razgovora.

»Saj je še vendar čudno, da nas je nagovoril,« je rekla prva, ko so se razšli.

»Kako? Z vsakomur rad govori!«

»Ni res, samo pri Mrvovih!«

»Tudi ti nimaš prav! Naš Tine mi je vse pravil! Kaj bo iskal drugega gori kakor družbe. Govoriti znajo z njim. Imajo ga za pava, ker hočejo biti imeklniti!« je pristavila tretja.

»Bomo videli, kaj bodo zdaj napravili.«

»Kaj imenitnega, to veš!«

Cene je med tem ugibal, ali bi šel še enkrat nocoj k Mrvovim, saj je bil danes že enkrat gori. Kolikokrat je bil včasih pri njih: po trikrat in še po večkrat! Kadarkoli je šel po cesti in prišel do znamenja, vselej je stopil mimogrede, vsaj za nekaj trenutkov gori, danes pa je preiščeval, ali bi šel v drugič! Nazadnje je sklenil, da gre. Povprašati hoče natančno, pazno bo motril Jerico, poizvedel, kako mislijo z ženitovanjem, in ko izve, bo odločil.

In res je bil zveder spet gori. Prišel je po stopnicah kakor ponavadi, hotel se je popolnoma potajiti. Pa tako čudno utis je bil, ko je vstopil!

Mati in Jerica sta sedeli pri mizi. Matevž ne klopi pri okeni, vsi so bili tako razmišljeni; Cenetu so samo hladno odgovorili — bilo je, kakor bi se prepričali.

»Jaz bi rad vse napravil, pa saj vidite, da ne morem,« je ravno izgovoril Matevž.

»Kaj je spet?« je povprašal, kakor iz navade, Cene, in šel gorindol po sobi.

»Nič, nič,« je odgovorila precej razburkana Jerica, kakor bi bila pripravljena še za nadaljni prepir, tam iz čumnate pa je prihajalo ihtenje. Bila je Francka. Vrata so bila odprta, poznalo se je, da so govorili skupno v obeh sobah.

»Kaj pa ona tam?«

»Pusti jo, nocoj ne bo ničesar z njo!«

»Jaz bom napravil, kar bo v moji moči, saj vidite, nazadnje proti očetovi volji tudi ne smem vsega storiti,« je krotko spet nadaljeval ženin.

»To je ravno, ker nimata očeta, zato vsak misli, da bo pometal z nami!«

Starka se je v duhu vnovič jezila nad možem, ki hodi po svetu in pusti, da jih vse zaničuje.

»Ne, udati se ti ni treba, pa je, Francka!« je rekla Jerica s poudarkom, kakor bi bila govorila zadnjo besedo.

»Rajše nič!« je potrdila mati.

Matevž ni več odgovoril, nevoljen se je poslovil in šel.

»Francka, kaj boš jokala, sem pojdi!« Cene je stopil na prag. Francka je slonela s pokritim obrazom na postelji in vzdihovala kakor ihtav otrok. Včasih je ponehala, pa kakor bi se spet spomnila svoje nesreče, je vnovič usula solze.

»Prvo možim, o bognasvaruj, pa imam take križe!«

»Le nikar se ne podaj, še strgali te bodo, ako se jim boš pustila!«

Cene ni vedel, zakaj vse to, vendar je slutil, v čem so si prišli navzkriž. Sedel je za mizo, finalo odmaknjen od Jerice.

»Pa vendar nimate kaj zaradi mene?« je vprašal.

»Kaj še! Le poslušaj! Jakob je bil prej tu, in z največjo silo smo izvlekli iz njega, kako misli glede ženitovanja in koliko bo dal. Ti bi se tudi v celi navleki ne počutil najbolje! Poslušaj, on misli vse vabiti, od prvega umazanca do zadnjega.«

»Nič, katere bom jaz hotela, tisti bodo,« se je oglasila Francka iz čumnate.

»Samo nerodno bo,« je pripomnil Cene.

»Naše zlahte tudi ne bodo vabili, ampak da bi prišli taki kot je Peter, taki, taki, in povrhu še cel kup otrok, da bodo snedli človeku vse izpod rok! Seveda! Še Luke Matevž ne misli vabiti, čeprav bi ga moral, ako le pride stric Jernej, tega imam pa rada,« je pripomnila mati.

»Stric Jernej je pa drugačen mož, tudi kaj velja in take me hočemo!« se je oglasila Jerica in potem povrsti naševala, koga mislijo vabiti, nazadnje pa vnovič poudarila, da Cene mora skrbeti, da pride stric Jernej z Go-

renjskega, da Groma ne bodo vabili. »Ne vem, zakaj jih ima ravno za te ženitovanje taka!« je končala.

»Pravico si laste! Zlahta! Kakor eden, tako drugi!« je ugovarjal Cene. »Sicer se pa pri nas ne bodo viki! — ne gredo!«

»Kaj vaši! Čakaj, potem bo šele vpitje, ko izvedo zate! Pa jaz sem tudi že kupila za obleko tako blago, da se bo k tvoji suknji prav lepo prilagala. Ne bo te treba biti sram!«

»Kot prijatelj bom prišel in kot sorodnik,« je poudaril Cene. »Ali pa France že ve, da ne bo — on drug! Brat je več kot jaz, ki sem le bratranec Matevžev.«

»Tako neumen menda vendar ni, da bi mislil na kaj takega. Takega druga za par! Saj sam ve, da ni za to.«

»Žaliti ne maram nikogar,« je spet ponovil Cene. »Uredi ti to zadeva, saj je tvoja stvar!«

Nič kaj zadovoljen ni odhajal.

Jerica mu je še posvetila, bila je že roč, in ob slovesu je videl Cene senco na njenem obrazu.

»Ali že spiš, Francka,« je govorila tolažeče, ko je odprla vrata v čumnato, ki so se bila med pogovorom s Cenetom zaprla.

Francka ji ni odgovorila, a Jerica je videla, da še bdi.

»Saj ne spiš!«

»Kako bom spala, ko mi samo to hodi v misel, kakimi ljudmi se mora človek puliti.«

»Pusti, le pusti se jim in še kesala se boš!«

»Lahko govoriš, ko ne skušaj, da bi se zdaj vse podrlo, ne, ne,« in vnovič je zaihtela.

»Pa se vsaj delaj trdo! Le verjemi, v začetku je treba pokazati odločnost, potem se pa vsi unesejo. Visoka bodi, pa bo prav!«

»Saj nič ne pomaga!«

»Pa ga pusti!«

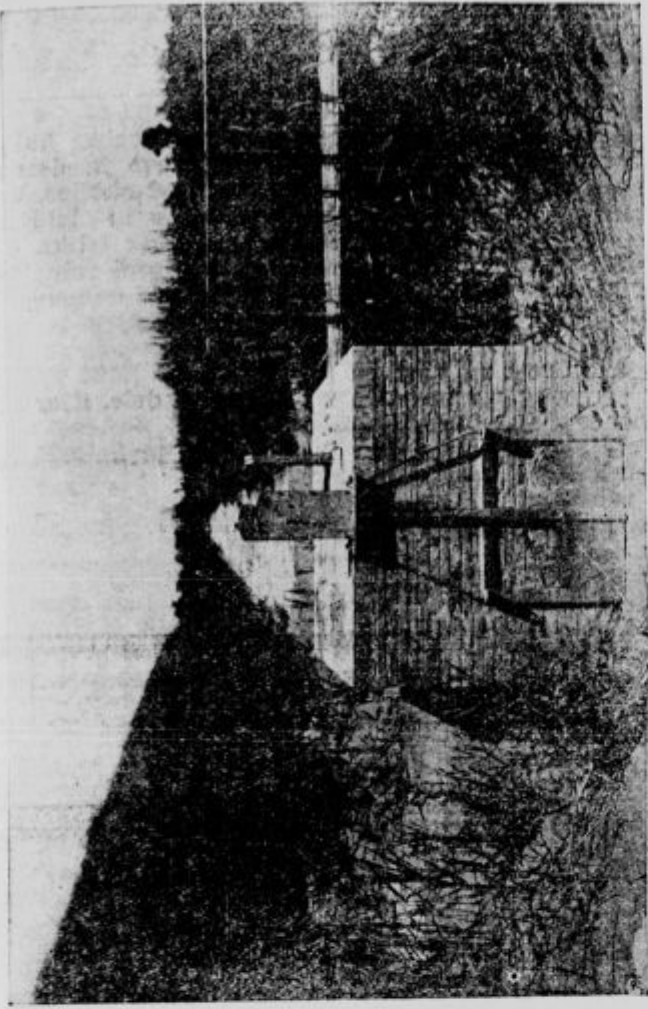
Francka ni odgovorila, ampak še hujše zajokala in mati, ki je začula iz čumnate jok, je vnovič zastokala: »Ti, revica, ti!«

(Dalje prih.)

Slike iz Padove nižine.

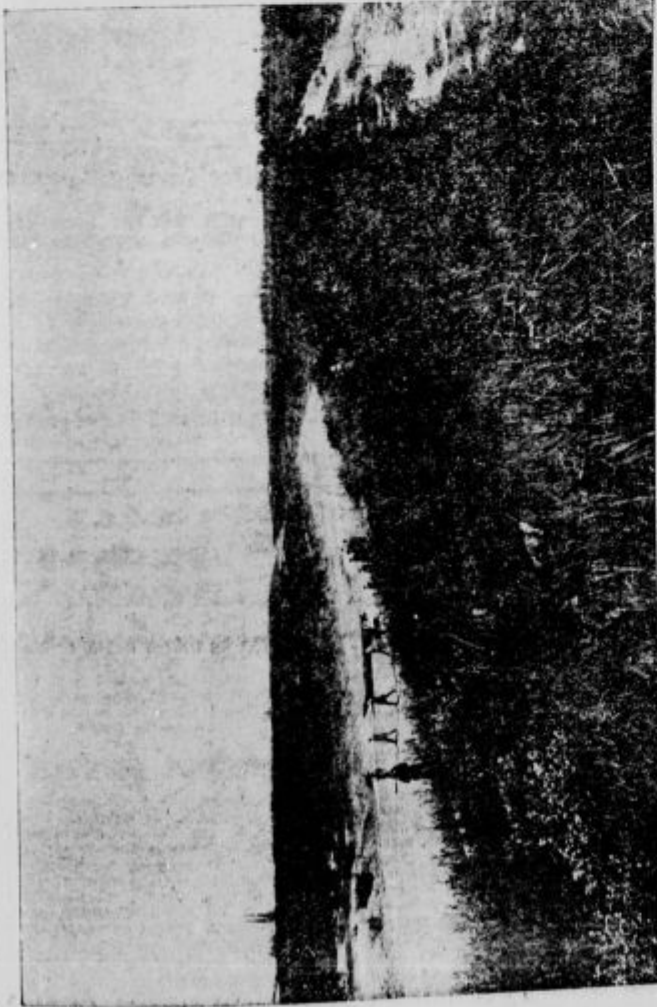
Zgornja Italija je nastala po napolvbi reke Po — tako pravijo zemljoznanci, Jadransko morje je nekoč segalo daleč noter v Lombardijo in delalo zaliv med Apenini in Alpami. Seveda je bilo to tako davno, da tega nihče več ne pominja, tudi najstarejša zgodovina ne. V zaliv je pa tekla reka Po in prinašala iz gora v morje prod in prst. Z levega in desnega obrežja so pritekale še druge manjše reke, ki so z odlaganjem grušča pospeševale Padovo delo. Posledica tega je bila da so reke morje zasule, obala se je nepostavno pomikala proti vzhodu, dokler ni nastala današnja lombardska ravnina, po kateri teče v morje vjetok Po, ki

Slika 2.

Slika 4.

Slika 1.

Slika 3.

zbira vodovje ostalih zgornjeitalijanskih rek.

Po je pri svojem delu lastno strugo tudi zasipal tako, da trdne struge niti imel ni.

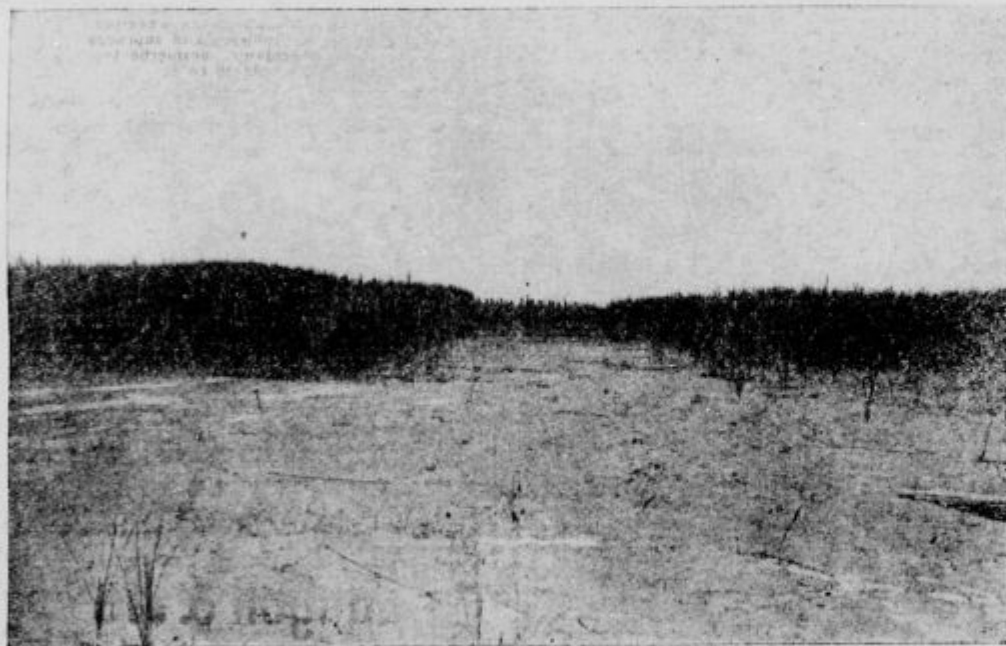
Isto se danes vidi pri nekaterih beneških rekah, ki teko čez široka polja proda, ki ga ob njih prinašajo iz gora. Po je ob vsaki povodnji udaril iz struge, dokler mu niso odkazali trdne poti z nasipi na obeh straneh. Toda tudi to še ni pomagalo. Ker ima vetok malo strmca, zvišuje počasi strugo; vsled tega je treba zviševati tudi nasipe, sicer bi se iz struge razlil po ravnini, kar se včasih tudi dogodi; mesta bi bila ob taki reki v vodni nevarnosti, da jih poplavi, zato vidimo, da ob Padu ni velikih mest. Ker se reka prepočasno odteka in je njena struga poleg tega še nad okolico, nastajajo ob Padu in njegovih pritokih močvirja. Po morje še vedno zasiplje. Ob severno-

čajo prispevek države in prizadetih lastnikov. Ti zakoni določajo, da je država dolžna nekatere zgradbe izvršiti na lastne stroške, k drugim pa sme pritegniti tudi lastnike zemljišč, vendar pa njihov prispevek ne sme presežati dvajsetkratnega davka, ki ga plačajo lastniki. Ako pomisliš, koliko davka plača posestnik zdravju škodljivega močvirja, potem veš, da nosi tudi te stroške država; kjer ni, še cesar ne more vzeti.

Naše slike kažejo dva načina osušenja močvirij. Prvi način je oni z naplavljenjem zemlje, kakor ga kažejo slike naplavnih naprav ob Idice in Kvadernu. To ste dve reki nekaj ur od Bologne, ki tečeta po močvirnatem svetu. Močvirje je nastalo vsled prepočasnega odtoka vode. Cela, več tisoč hektarov obsegajoča pokrajina je bila pod vodo in zaraščena s trsjem, vsled zastajanja reke Reno in Po. Okolica je

velik kanal, ki se nalik roki cepi v prste. V te kanale spuste pozimi kalno vodo in iz kanala na levo in desno; kanal je namreč zopet nad okolico. Voda se razlije čez ravnino in izhlapi, ostane pa naplavljen prst (slika 4.). Seveda je kanal sam najprej poln; zato ga morajo vsako poletje nanovo toliko iztrebiti, da zopet nasujejo nasipe ob straneh (slika 3.). Na koncu se kanal cepi in manjši prstni jarki vodijo kalno vodo v posamezne dele. Kjer raste trsje, ni treba delati jarkov; tam zažanjejo v trsje zaseke, po katerih teče potem voda (slika 5.).

(Konec prih.)

Slika 5.

vzhodni laški obali nastajajo sipine in močvirnati otoki. Na takem otoku stoji Benetke. O nekaterih mestih je znano, da so bila nekdanj pristanišča, danes pa stoje po več kilometrov proč od morja.

Močvirja so tem nevarnejša gnezda bolezní, čim gorkejšje je podnebje. V Italiji je malarija in kolera vedno doma. Zato so se že Rimljani prizadevali osušiti močvirja, posebno v bližini Rima. Glavna današnja dela se pa v še v severni Italiji. Ta dela so deloma podpirana od države, deloma pa v rokah zasebnih družb. Naprave zahtevajo mnogo vztrajnosti, ker se uspehi le počasi kažejo.

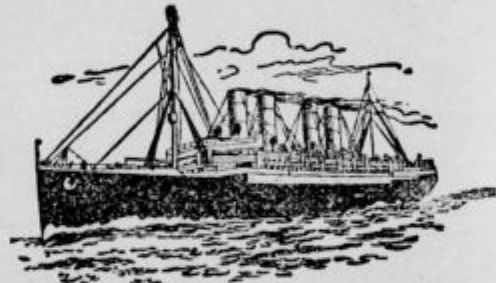
Tako so naplavne naprave ob Idice in Kvadernu v bližini Bologne prišeli na ukaz Napoleona I., dovršene pa je danes niso. Seveda je delo dolgo časa počivalo, dokler ga niso spravili v tir zakoni iz devetdesetih let, ki dolo-

bila namreč sprva pod morskó gladino, zdaj je pa osem metrov nad morjem.

Da bi to močvirje izpremenili v polje, ki bi ga kmet mogel obdelovati, so celo okolico zajezili z nasipom in v ta ograjeni kraj napeljali po umetno nasuti strugi reki Idice in Kvadernu. Struga (slika 1.) je višja nego okolica, v katero od Rena in Pada sem ne more teči voda, ker je obkolobarjena z nasipom. Idice in Kvadernu sta nekaka hudournika. Poleti se popolnoma posušiti, pozimi od novembra do marca pa naraseta in prinašata seboj veliko množino prsti. V 1000 l vode je 6 kg blata. Letni pritok vode je 460 milijonov m³ (m³ = 1000 l). V nasip struge so na nekaterih mestih izdelane zatvornice. Slika 2. kaže zidano zatvornico majhne razsežnosti; navadno je predrta cela nasipova stena, ki se lahko zapre z leseno zatvornico. Od te vodi

Volneno

za ženske in sukno za moške obleke zadnje mode razpošilja najceneje Jugoslov. razpošil aiaa R. STERMECKI v Celju št. 305. Vzorci na zahtevo pošt. prosto.

Najcenejša in najhitrejša vožnja 19

v Ameriko

je s cesarskimi brzoparniki

Kronprin essin Cäcilia, Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Gros. e, Georg Washington Prinz Fr edrich Wilhelm.

Podrobna pojasnila in potrebni pouk da vsakomur

EDVARD TAVČAR, Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 35, nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

Najboljša češka tvrdka.

Geno posteljno perje!

1 kg sivoga, dobrega skubljenega 2 K; boljšega 2 K 40; prima polbelega 2 K 80; belega 4 K; belega puha 5 K 10; 1 kg izredno finega, snežno-belega, skubljenega 6 K 40, 8 K; 1 kg puha 6 K, 7 K; belega puha 10 K; najfinejši prsti puh 12 K. — Pri 5 kg so pošlje franko.

Dovršene napolnjene postelje

iz zelo gostega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-blača, 1 pernica 150 cm dolga, 120 cm široka z 2 blaženama, vsaka 80 cm dolga, 6 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim, pulkastim posteljnim perjem 16 K; s polpuhom 2 K; s puhom 24 K; posamezne pernice 12 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50, 4 K; pernice 200 cm dolge, 140 cm široke, K 15, 14 K 70, 17 K 8, 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70; spodnje pernice iz močnega, pasastega gradla 180 cm dolge, 116 cm široke, 12 K 80, 14 K 80. Pošilja proti povzetju od K 12 višje franko. Zamena dovoljena, za nepovoljno denar nazaj.

Čenk zastojn in franko.

S. BENISCH, v Dešenici št. 71, Češko.

Kolumbovo jajce.

Ker smo ravno v veseli velikonočni dobi, ko imajo pirhi ali pisanice svojo besedo, smo se spomnili na povest o Kolumbovem jajcu. Na kratko vam jo hočemo povedati. Slavni odkritelj Amerike, je sedel nekoč v družbi prijateljev, ki so med pogovorom dejali, da ni nič posebnega, če je Kolumb odkril Ameriko. To da bi bil vsak drug tudi lahko storil. Kolumb je molče poslušal. Nato pa je zahteval trdo kuhano jajce in rekel: „Kdo od gospodov si upa jajce postaviti na špičasti konec tako, da ne bo padlo? Vsi so poiskovali, toda nobenemu se ni hotelo posrečiti. Nazadnje vzame jajce Kolumb sam, udari s špičastim koncem narahlo ob mizo — in jajce je stalo. — Ta povest se je ohranila, in beseda „Kolumbovo jajce“ je prišla takorekoč v pregovor. Če kdo kako vprašanje, ki so se drugi zaman trudili z njim, razreši na prav preprost pa seveda obenem dober način, pravimo: „Kolumbovo jajce!“ Eno takih vprašanj je, kako napraviti dobro kavo. Marsikatera naša gospodinja si je že belila glavo, kako naj napravi dobro kavo. Njena kava ni in ni hotela biti tako dobra, kakor kava, ki jo je znala napraviti soseda. In šla je soseda prašat, kako vendar kuha kavo, da je tako dobra. Soseda pa ji je rekla: „To je vendar zelo preprosto! Prideni kavi Kolinske kavne primesi, kakor jaz, pa bo tudi tvoja kava tako dobro kakor je moja!“

In res! Tako dobre kave, kakor s Kolinsko kavno primesjo v korist obmejnim Slovincem, človek ne dobi nikjer. Kako je vendar to, da se semtertja še vedno dobi kaka naša gospodinja, ki je še ne kupuje in ne rabi? Zato, ker še nikdar ni poskusila kave, ki je napravljena s tem kavnim pridatkom. Kakor hitro pa gospodinja pokusi kavo, ki je napravljena s Kolinsko kavno primesjo v korist obmejnim Slovincem, postane takoj stalna odjemalka te res izvrstne kavne primesi.

Pa ne samo zaradi izborne kakovosti zasluži Kolinska kavna primes v korist obmejnim Slovincem, da je vse naše gospodinjke kupujejo, temveč tudi zato, ker je naprodaj v korist obmejnim Slovincem. Delo za obmejne Slovence je prevzela „Slovenska Straža“ in ga vodi tako vzorno, da si je pridobila zaupanje vseh krogov. Pa to delo mora še uspešnejše postati. To se bo seveda moglo zgoditi tedaj, če bo „Slovenska Straža“ imela še več denarnih sredstev na razpolago. Ta sredstva prihajajo v njeno blagajnico v veliki meri od blaga, ki je na prodaj v korist obmejnim Slovincem. In tu zavzema važno mesto ravno Kolinska kavna primes v korist obmejnim Slovincem. Za svojo važno dolžnost mora torej smatrati vsaka naša gospodinja, da kupuje samo izborno in pristno domačo Kolinsko kavno primes v korist obmejnim Slovincem. Z njo lahko napravi najboljšo kavo, obenem pa podpira prekornostno delo „Slovenske Straže“ za obmejne Slovence. Nobene zavedne naše gospodinjke ne sme biti, ki bi ne kupovala te kavne primesi, ki se spozna po napisu „v korist obmejnim Slovincem“ in pa po pečatu „Slovenske Straže“, ki je na vsaki škatljici pritisnjena.

Ostanki

30 m za K 14.—

od različnega dobrega in modernega zimskega in letnega bina za obleke, binze, predpasnike itd. Ostanki so zamčeno 3—9m dolgi in sveži. Pošilja po povzetju.

Julij Kantor

Babji pri Nachodu (Češko). Vzorci ostankov se ne razpošilja. 729

4 tude za poskusnja in na ogled

pošiljam ceno moja preskušena kolesa oziroma »Bohemian« pneumatico in po samezne dele koles. Zmerni plačilni pogoji. I ustrojeni cenik zastojni F. D.šek, tov. rna, Opočno, St. B. Nr. 2109, Češko.

Naročajte „Slovenca“

Prodaja se

stara šola

hišna št. 65, prtično poslopje z obširnim vrtom v St. Vidu nad Ljubljano. Pismene ponudbe naj se vložijo do inkl. 24. aprila opoldne do 12. ure pri Krajnem šolskem svetu v St. Vidu nad Ljubljano. 897

Tovarna štedilnik v H. Kloseus, Wels, Zg. Avstrijsko.

Po dobroti in kakovosti neprelošljiv železni, emajlirani, porcelenasti štedilniki kakor tudi iz majolike za gospodinjstvo, i otele, restavracije i d. Načrti za kuhinje na pero, plinove štedilnike, irske peči za trajno kurjavo. Dobro se v vsaki železni trgovini, kjer ne, se pošilja naravnost

Zahtevajte Izvirne Kloseus - štedilnike in zvrnite siabješe 3973 zastojni.

Kovčegi Winkler

Najboljša svetovna znamka! Lijal! Trpežni! Gene brez konkurence!

Tovarna in apotajna trgovina kovčegov, torbic in usnjene robe Josip Winkler & sinovi. Ostanovljeno 1876 Dunaj i., Rimmelplatzgasse 7/A. Winkler-jevi nizki kovčegi od K 32 n.

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:

Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča slast do jedi, okrepla živce, zboljša kri in je reknavalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 7000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, s. in kr. dvorni dobavitelj

TRST-Barkovlje.

V boju proti alkoholu so brezaikoholne šumeče limonade

ki se napravijo z

Maršnerjevimi šumečimi limonadnimi bonboni

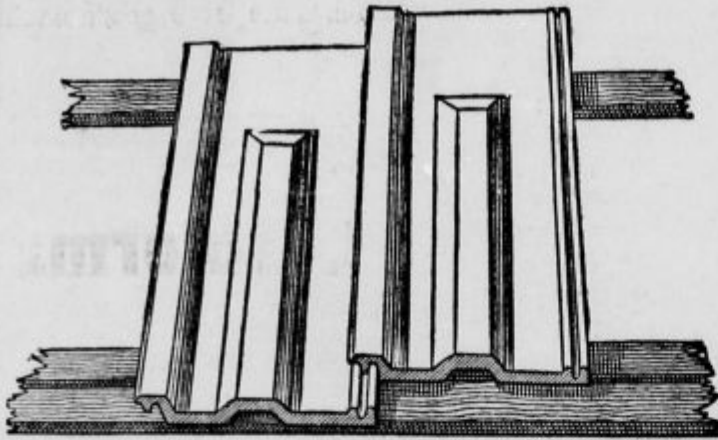
najbolj prekulturno izdelstvo. Same pravi, — če jo s ta varstveno znamko

katero ima tudi vsaka vrčica, kakor tudi vsaka pastila. Vsakoletna poraba več kot 60.000.000 kosov.

Edina izdelovalnica:

Prva češka akcijska družba za oriental. sladkorno in čokoladne izdelke, Kralj. Vinohrady, Dunaj VI., Theobaldgasse 4

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini patent. dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

814

Spretni zastopniki so ličajo.

Ceneje gospodinjite,

ako pripravljate Vašo kavo za zajutrek, malico in večerjo s pravim zagrebškim : **Franckom** : s kavinim mlinčkom, ki je po okusu zrnati kavi najbolj sličen.

In zakaj? Ker ima pravi : **Franck** : slasten okus, ker povzdigne vonj zrnate kave in je pri vsem tem vendar najcenejši, ker je najizdatnejši kavin pridatek. 646 III

Rženo - sladno kavo

pošilja proti povzetju v zavojih po 5 kg za K 375 in kot nameček lepe platnene brisače, žepne robce itd., tovarna 927

Fran Sax

Maslovedy pri Smrlicah, (Češko)
Prosim, poskusite.

Grand Prix svetovna razstava Paris 1900.

Kwizdov Korneuburški prašek za govedo

dietetično sredstvo za konje, ročato živino in ovce.

Cena: 1 škatlica K 1-40,
1/2 škatlice " — 70.

Nad 50 let v rabi skoraj v vseh hlevih pri pomanjkanju žretnosti, slabe prebave, za zboljšanje in pomnoženje mleka pri kravah.

wizdov Korneuburški prašek a govedo pristen samo z zdravem stoječo varstveno znanke, dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.

Glavna zaloga: **Fran Jan Kwizda** c. in kr. avstr.-ogr., kralj. rum. in kralj. bulgarski dvorni založnik, okrožni lekarnar, **KORNEUBURG** pri Dunaju. 1303

Adolf Hauptmann-a nasled. A. ZANKL SINOVI

tvornica barv, lakov in firnežev
priporoča: 214

oljnate, suhe, emajlne in fasadne barve, firnež kranjski, laki, mavec (Gyps) olje za podo in stroje, karbolinje, čopiči itd.

Naslov zadostuje: **A. Zankl sinovi, Ljubljana.**
Cenik zastoj.

POPOFF

najboljši čaj na svetu. 3306

SUKNO,

loden in modno blago za gospode, in dame tovarna sukna

KAREL KOCIAN
v Humpolcu, Češko.
Vzorcei franco. Tovarn. cena. 535

Zavod sv. Marte

v Trstu, ulica S. Francesco d'Assisi 15, I. nadstr.

sprejema brezposelna dekleta pod streho in posreduje službe.

Rafaelov odsek Marijine družbe sprejema dekleta na kolodvoru in jih vodi v zavod. — Zavod vzdržuje in nadzoruje zveza „Marijin dom“.

Daje po

4³/₄ %

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje - **po 4³/₄ %** brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 75 v na leto. Rentni davek plačuje društvo samo. Daje tudi svojim članom **predujme** na osebni kredit, vračljive v 7 in pol letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menjice.

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik,

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.